

Na podlagi drugega odstavka 8. člena, drugega odstavka 21. člena, petega odstavka 31. člena, osmega odstavka 32. člena, drugega odstavka 38. člena, sedmega odstavka 39. člena, tretjega odstavka 40. člena, petega in šestega odstavka 43. člena, tretjega odstavka 44. člena in šestega odstavka 77. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-1O) ministrica za infrastrukturo izdaja

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ultralahkih letalnih napravah

1. člen

V Pravilniku o ultralahkih letalnih napravah (Uradni list RS, št. 49/16, 52/16, 32/18, 10/19 in 75/19) se v 1. členu za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ta pravilnik se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (kodificirano besedilo), (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1).«.

2. člen

V 3. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Naprava do 120 kg je naprava, katere osnovna masa prazne naprave ne presega 120 kg. Kot osnovna masa prazne naprave se šteje naprava z vsemi sestavnimi deli, ki jih je v napravo vgradil proizvajalec ali izdelovalec pri izdelavi naprave ali vgrajenimi pozneje s tehničnimi spremembami naprave, z vsemi potrebnimi tekočinami za delovanje naprave ter tudi morebitna opcijska oprema, določena ob izdelavi naprave ali pozneje s tehničnimi spremembami naprave. Opcijska oprema naprave je oprema predvidena za vgradnjo v napravo pred letenjem za posamezni namen letenja (misijo). V osnovno maso prazne naprave pa se ne štejejo osebe na krovu, gorivo, tovor v prostoru za prtljago, vgrajeno reševalno padalo do največje mase 15 kg, oprema pilota, na primer prenosne elektronske naprave in morebitni drugi prenosni pripomočki (v nadaljnjem besedilu: naprava do 120 kg).«.

3. člen

V 5. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Naprava se sme uporabljati za lastno uporabo, usposabljanje pilotov naprav, dela v zraku in uvodne lete, razen amatersko zgrajena naprava in naprava do 120 kg, ki se smeta uporabljati samo za lastno uporabo.«.

4. člen

V 5.a., 5.b., 8. členu, drugem odstavku 9. člena, 37., 42. in 48. členu se besedilo »letenje naprave« v vseh sklonih nadomesti z besedilom »letenje z napravo« v ustreznem sklonu.

5. člen

V 7. členu se za drugim odstavkom dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Pilot naprave začne let samo, če je na napravi:

- a) zadostna količina goriva ali energije in olja za let na varni višini letenja ob upoštevanju meteoroloških razmer, kakršnega koli elementa, ki vpliva na zmogljivost naprave, morebitnih zamud, ki se pričakujejo med letom, in morebitnih izrednih razmer, za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo vplivale na let, in
- b) končna rezerva goriva ali energije:

- za let do letališča ali vzletišča predvidenega pristanka in nato najmanj še za 30 minut letenja na varni potovalni višini,
- za letenje po šolskem krogu ob stalni vidljivosti letališča ali vzletišča najmanj še za 10 minut letenja.

(4) Pilot naprave redno preverja načrtovane rezerve goriva ali energije in ali količina preostalega uporabnega goriva ali energije na letu ni manjša od količine goriva ali energije, ki se zahteva za nadaljevanje leta do vremensko sprejemljivega letališča ali vzletišča ali območja delovanja.«.

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek postanejo peti, šesti, sedmi in osmi odstavek.

6. člen

V 14. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

7. člen

V 15. členu se za petim odstavkom dodajo novi šesti, sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek, ki se glasijo:

»(6) Atest tipa naprave vsebuje najmanj te podatke: ime in številko atesta tipa naprave, firmo oziroma ime in priimek ter naslov nosilca atesta tipa naprave, tip, model, vrsto, kategorijo in namen uporabe zrakoplova, seznam tehničnih podatkov atesta tipa naprave, pristojni organ izdaje, podpis uradne osebe, pečat ali žig agencije, veljavnost, datum začetne izdaje in datum izdaje.

(7) Agencija ob prejemu zahtevka za spremembo atesta tipa naprave pred izdajo spremembe preveri skladnost atesta z veljavnimi zahtevami. Ko se pristojni organ prepriča, da so izpolnjene veljavne zahteve, izda spremembo atesta tipa naprave.

(8) V primeru spremembe nosilca atesta tipa naprave agencija izvede prenos atesta tipa naprave na novega nosilca ob predložitvi dokazila o prenosu lastništva atesta tipa naprave in dokumentacije iz petega odstavka tega člena.

(9) Za naprave do 120 kg atest tipa naprave ni potreben. Proizvajalec ali izdelovalec pred dobavo kupcu pri organizaciji za ugotavljanje skladnosti, akreditirani v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o zahtevah za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 339/93 (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 30), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1), preveri, ali je tip naprave skladen z veljavnimi nacionalnimi tehničnimi zahtevami (certifikacijskimi specifikacijami) glede plovnosti in hrupa.

(10) Nacionalno potrdilo o odobritvi tipa naprave do 120 kg, ki ga izda država članica Evropske unije ali država pogodbenica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, je neposredno veljavno in nadomesti preverjanje skladnosti naprave pri organizaciji za ugotavljanje skladnosti iz prejšnjega odstavka.«.

8. člen

V 16. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

9. člen

V 17. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg, pri katerih se ustreznost priročnika za letenje in vzdrževanje potrdi v sklopu preverjanja, ali je tip naprave v skladu z veljavnimi plovnostnimi zahtevami, kot je opredeljeno v devetem odstavku 15. člena tega pravilnika.«.

10. člen

V 18.a členu se štirinajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(14) Ne glede na drugi odstavek in prvo alinejo tretjega odstavka tega člena sme vzdrževanje naprave, ki se uporablja za usposabljanje, dela v zraku in izvajanje uvodnih letov, opravljati le oseba iz druge, tretje, četrte ali pete alineje tretjega odstavka tega člena.«.

Za štirinajstim odstavkom se doda nov petnajsti odstavek, ki se glasi:

»(15) Določbe osmega, enajstega, dvanajstega, trinajstega in štirinajstega odstavka tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

11. člen

V 19. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

12. člen

V 20. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

13. člen

V 21. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg, za katere mora proizvajalec ali izdelovalec izdati izjavo o varnosti za uporabo, ki jo proizvajalec poda na podlagi pridobljene izjave o skladnosti iz devetega odstavka 15. člena tega pravilnika. Za naprave do 120 kg, za katere je nacionalno potrdilo o odobritvi tipa naprave izdala država članica Evropske unije ali država pogodbenica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ali če gre za amatersko izdelano napravo, se uporabljajo določbe prvega in tretjega odstavka tega člena.«.

14. člen

V 23. členu se v drugem odstavku v četrti alineji črta beseda »in«. Za četrto alinejo se doda nova alineja, ki se glasi:

»potrdilo proizvajalca o ustreznosti naprave ali dokument, enakovreden potrdilu iz drugega odstavka 21. člena tega pravilnika, in«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

(4) Če v Republiki Sloveniji še niso določene tehnične zahteve (certifikacijske specifikacije) za izdelavo naprave ali opremo naprave, za katero predlagatelj zahteva vpis v evidenco

naprav, mora vlagatelj vloži za vpis naprave v evidenco naprav priložiti tudi tehnične zahteve (certifikacijske specifikacije) za izdelavo naprave in seznam opreme naprave.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Atest za tip naprave oziroma drug ustrezen dokument za določen tip naprave, ki ga je izdala druga država oziroma pooblaščen organ te države, se prizna na podlagi ustrezne tehnične dokumentacije (certifikacijskih specifikacij) in poročila o preizkusih v zraku, če naprava izpolnjuje najmanj zahteve slovenskih predpisov oziroma zahteve slovenskim predpisom enakovrednih tujih predpisov. Vlogi za vpis naprave v evidenco naprav morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju enakovrednih zahtev druge tuje države, ki jih je na podlagi izvedene primerjave posameznih postavk tehničnih zahtev (certifikacijskih specifikacij) v obliki, ki jo določi agencija, potrdil letalski strokovnjak, imenovan v skladu s predpisom, ki ureja izdelovanje eksperimentalnih zrakoplovov. Izvedba primerjave ni potrebna, če jo agencija že ima.

Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Razen prve alineje drugega odstavka tega člena se določbe tega člena ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

15. člen

V 24. členu se za sedmim odstavkom dodata nova osmi in deveti odstavek, ki se glasita:

»(8) Ne glede na prvi odstavek in 5. točko tretjega odstavka tega člena se za serijsko proizvedene naprave do 120 kg, med katere se ne štejejo naprave, za katere je država članica Evropske unije ali država pogodbenica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru izdala nacionalno potrdilo o odobritvi tipa naprave, ali če gre za amatersko izdelano napravo, dovoljenje za letenje naprave izda na podlagi vloge lastnika ali uporabnika, ki ji priloži:

1. kopijo izjave proizvajalca ali izdelovalca o varnosti za uporabo, ki jo proizvajalec poda na podlagi pridobljene izjave o skladnosti iz devetega odstavka 15. člena tega pravilnika, v primeru rabljene naprave pa še izjavo lastnika oziroma uporabnika, da je naprava brezhibna,
2. fotografijo naprave, ki ni starejša od 15 dni od dneva podaje vloge, iz katere mora biti vidna namestitve oznake državne pripadnosti in registrske oznake,
3. kopijo priročnika za letenje in vzdrževanje naprave, ki ga je izdal proizvajalec ali izdelovalec,
4. potrdilo, iz katerega izhaja, da hrup naprave ne presega omejitev, določenih v tem pravilniku (ne velja za naprave brez motorja),
5. dovoljenje za radijsko postajo, če je vgrajena v napravo.

(9) Za naprave do 120 kg, za katere je država članica Evropske unije ali država pogodbenica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru izdala nacionalno potrdilo o odobritvi tipa naprave, ali za amatersko izdelane naprave se uporabljajo prvi do sedmi odstavek tega člena.«.

16. člen

V 25. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

17. člen

V 26. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se za naprave do 120 kg dovoljenje za letenje naprave po preteku 24 mesecev podaljša na podlagi vloge lastnika ali uporabnika ob

predložitvi lastne izjave, da je naprava brezhibna, brez ugotavljanja plovnosti naprave v skladu s prejšnjim členom.«.

18. člen

V 27. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

19. člen

V 28. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

20. člen

V 29. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

21. člen

V 30. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

22. člen

V 32. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

23. člen

V 33. členu se v prvem odstavku črta besedilo »velikosti najmanj 8 milimetrov«.

24. člen

V 34. členu se v prvem odstavku v 2. točki beseda »merilec« nadomesti z besedo »merilnik«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Naprava, s katero se opravlja usposabljanje za pilota naprave, mora imeti tudi reševalni sistem, razen giroplana, helikopterja in naprave do 120 kg, za katere se reševalni sistem ne zahteva.«.

25. člen

V 38. členu se črta sedmi odstavek.

26. člen

V 39. členu se v drugem in tretjem odstavku besedilo »letenja naprave« nadomesti z besedilom »letenja z napravo«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naprave do 120 kg.«.

27. člen

Za 39. členom se doda nov 39.a člen, ki se glasi:

»39.a člen

(izjava za letenje na napravah do 120 kg)

(1) Napravo do 120 kg, ki je motorno letalo, upravlja oseba, ki ima ali je imela:

- licenco, izdano v skladu z Uredbo 1178/2011/EU, za letalo, ali dovoljenje pilota naprave za motorno letalo in
- najmanj 100 ur samostojnega letenja, pridobljenega na podlagi licence ali dovoljenja iz prejšnje alineje.

(2) Pilot, ki namerava upravljati napravo iz prejšnjega odstavka, pred začetkom letenja agenciji poda izjavo, ki vsebuje osebne podatke pilota, podatke o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka, podatke o zdravstveni sposobnosti in o letenju na lastno odgovornost.

(3) Po prejemu izjave iz prejšnjega odstavka agencija izda potrdilo o prejemu izjave v desetih delovnih dneh od prejema popolne izjave. Pilot začne upravljati napravo do 120 kg, ko prejme potrdilo o prejemu izjave.

(4) Pilot mora imeti izjavo za letenje na napravah do 120 kg in potrdilo o prejemu iz prejšnjega odstavka na krovu zrakoplova. Izjava in potrdilo veljata samo za letenje v Republiki Sloveniji.

(5) Obliko in podrobno vsebino izjave določi agencija in jo objavi na svoji spletni strani.

(6) Nalet, pridobljen na napravah do 120 kg, se ne šteje za pridobitev, podaljšanje ali obnovo licenc, izdanih v skladu z Uredbo 1178/2011/EU, ali dovoljenja pilota naprave.

(7) Pilot naprave do 120 kg mora voditi operativni dnevnik zrakoplova.«.

28. člen

V 40. členu se besedilo »letenja naprave« na vseh mestih nadomesti z besedilom »letenja z napravo«.

V petem odstavku se za besedilom »Uredbe EU št. 1178/2011/EU« črta vejica in doda besedilo »ali SFCL.350 Dela SFCL Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1976 z dne 14. decembra 2018 o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 326 z dne 20. 12. 2018, str. 64), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/358 z dne 4. marca 2020 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/1976 glede licenc pilota jadralnega letala (UL L št. 67 z dne 5. 3. 2020, str. 57); (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1976/EU),«.

V šestem odstavku se za besedilom »Uredbo 1178/2011/EU« črta vejica in doda besedilo »ali Uredbo 2018/1976/EU«.

V sedmem odstavku se za besedilom »Uredbo 1178/2011/EU« črta vejica in doda besedilo »ali Uredbo 2018/1976/EU«.

29. člen

41. člen se spremeni tako, da se glasi:

»41. člen

(izpit za učitelja letenja z napravo)

(1) Kdor želi opravljati izpit za pridobitev pooblastila za učitelja letenja z napravo za določeno vrsto naprave, mora za opravljanje izpita predložiti dokazila o izpolnjevanju ustreznih pogojev iz prejšnjega člena in izjavo učitelja letenja z napravo, da je kandidat usposobljen za izpit.

(2) Tečaj usposabljanja je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela, ki se opravi v organizaciji za šolanje letenja ali v drugi registrirani letalski šoli in je oblikovan tako, da se kandidat usposobi za izvajanje teh veščin:

1. priprava virov,
2. ustvarjanje ugodnega okolja za učenje,
3. predstavitev znanja,
4. obvladovanje nevarnosti in napak,
5. obvladovanje časa pri doseganju ciljev usposabljanja,
6. olajšanje učenja,
7. ocenjevanje uspešnosti kandidata,
8. spremljanje in pregled napredka kandidata,
9. ocenjevanje usposabljanja,
10. poročanje o rezultatih.

(3) Teoretični del usposabljanja vsebuje:

- 25 ur poučevanja in učenja in
- 30 ur teoretičnega usposabljanja iz predmetov, ki so predpisani za pridobitev dovoljenja za ustrezno vrsto naprave, vključno s preskusi napredka.

(4) Izpit za učitelja za posamezno vrsto naprave se opravi pred komisijo, ki jo imenuje agencija. Izpit sestavljata teoretični in praktični del v skladu s programom usposabljanja za določeno vrsto naprave, in sicer:

- teoretični izpit vsebuje predavanje v trajanju najmanj 45 minut iz predmeta ali teme za ustrezno vrsto naprave, med katerim komisija preveri teoretično znanje kandidata, o temi predavanja komisija vnaprej obvesti kandidata;
- praktični del, razen za jadralna letala, traja najmanj 45 minut letenja s komisijo, med katerim kandidat prikaže veščine učitelja letenja po programu usposabljanja za vrsto naprave.

(5) Izpit za učitelja letenja naprave lahko opravlja oseba, ki je dopolnila 18 let.«.

30. člen

V 41.a členu se besedilo »letenja naprave« na vseh mestih nadomesti z besedilom »letenja z napravo«.

V prvem odstavku se v 2. točki črta pika in doda besedilo »ali osvežitveni seminar za imetnike potrdila inštruktorja letenja v skladu z Delom FCL Priloge I Uredbe EU št. 1178/2011/EU ali Delom SFCL Priloge III Uredbe 2018/1976/EU.«.

V četrtem odstavku se v 1. točki črta podpičje in doda besedilo »ali se udeleži osvežitvenega seminarja za imetnike potrdila inštruktorja letenja v skladu z Delom FCL Priloge I Uredbe EU št. 1178/2011/EU ali Delom SFCL Priloge III Uredbe 2018/1976/EU in«.

31. člen

V 47. členu se besedilo »letenja naprave« na vseh mestih nadomesti z besedilom »letenja z napravo«.

V tretjem odstavku se 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. najmanj 12 ur letenja, vključno z 12 vzleti in pristanki kot vodja zrakoplova ali z učiteljem ali samostojno pod nadzorom učitelja, in«.

32. člen

Obrazec ULN-04 se črta.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

33. člen

(prehodna določba)

Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega pravilnika, se končajo po dosedanjih predpisih.

34. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. IPP 007-270/2023/xx

Ljubljana, ... 2024

EVA 2023-2430-0019

Mag. Alenka Bratušek
ministrica
za infrastrukturo